

**Недержавні пенсійні фонди
(станом на 30.06.2008р.)**

Система недержавного пенсійного забезпечення, що становить третій рівень пенсійної системи, запроваджена Законом України “Про недержавне пенсійне забезпечення” від 9 липня 2003 року, додатково до загальнообов’язкового державного пенсійного страхування. Позитивна динаміка в зростанні кількості недержавних пенсійних фондів та їх показників діяльності свідчить про зростання популярності недержавного пенсійного забезпечення серед населення.

У Держреєстрі станом на 30.06.2008р. налічувалось:

- 101 недержавних пенсійних фондів (НПФ);
- 48 адміністраторів НПФ.

Протягом I півріччя 2008 року в Державному реєстрі фінансових установ кількість недержавних пенсійних фондів (НПФ) зросла на 5 одиниць, кількість адміністраторів НПФ зменшилася на 2 одиниці.

Основні показники діяльності НПФ та темпи їх приросту наведені у табл.1 та свідчать про тенденції у розвитку недержавного пенсійного забезпечення.

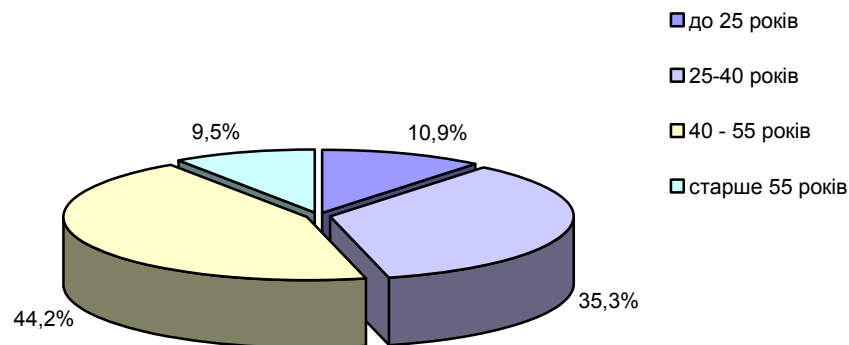
Таблиця 1
Динаміка основних показників діяльності недержавних пенсійних фондів

Недержавні пенсійні фонди	2006	2007	I півріччя 2008	Темпи приросту, %	
				2007/2006	I півріччя 2008 /2007
Загальна кількість укладених пенсійних контрактів (тис. шт.)	41,5	55,9	60,7	33,5	8,58
Кількість учасників за укладеними пенсійними контрактами (тис. осіб)	193	279	428	44,6	53,4
Загальні активи НПФ (млн. грн.)	142	281	481	97,9	71,2
Пенсійні внески (млн. грн.), у т.ч.	119,7	234,4	439,6	95,8	87,5
- від фізичних осіб	5,3	14,0	20,2	164,2	44,28
- від юридичних осіб	108,2	220,4	419,3	103,7	90,2
- від фізичних осіб-підприємців	0,02	0,04	0,07	100,0	75
Пенсійні виплати (млн. грн.)	4,0	9,1	15,4	127,5	69,2
Кількість осіб, що отримали /отримують пенсійні виплати (тис. осіб)	3,9	5,5	8,1	41,0	47,3
Сума інвестиційного доходу (млн. грн.)	23,4	68,1	76,7	191,0	12,6
Сума витрат, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів (млн. грн.)	6,1	16,6	22,8	172,1	37,3

Станом на 30.06.08 адміністраторами недержавних пенсійних фондів було укладено **60 745 пенсійних контрактів з 47 054 вкладниками**, з яких 2 104, або 4,47% - юридичні особи, а 44 950, або 95,52% - фізичні особи.

Про збільшення популярності недержавного пенсійного забезпечення у I півріччі 2008 року свідчить зростання **кількості учасників НПФ** відповідно до укладених контрактів: протягом II кварталу вона зросла на 20,5 тис. осіб і на 30.06.08 складала **428,3 тис. осіб**.

Як і в попередні роки, серед учасників НПФ більшість склали особи віком від 40 до 55 років – 44,2% (2007р. – 41,9%, 2006р. - 43%). Разом з тим слід відзначити збільшення частки вікової групи старше 55 років –9,5% (9,3% у 2007 р., 7% у 2006 р.) та зростання частки учасників НПФ віком від до 25 до 40 років – 35,3% (34,0% у 2007 році, 14% у 2006), що можна розцінювати як прояв підвищення довіри людей до перспективності системи недержавного пенсійного забезпечення, яка ще перебуває в стадії свого становлення (рис. 1).

Рис. 1. Розподіл учасників НПФ за віковими групами у I півріччі 2008 року

Разом із зростанням учасників НПФ, зростають і обсяги сплачених пенсійних внесків. Так, станом на кінець I півріччя 2008 року всіма вкладниками недержавних пенсійних фондів було сплачено **439,57 млн. грн. пенсійних внесків**, що на 87,5% більше, ніж було сплачено на кінець 2007 року.

Станом на 30.06.08 пенсійними фондами було сукупно здійснено виплат на суму **15 394,65 тис. грн.** (одноразових та виплат на визначений строк) **8 032** особам та **195** спадкоємцям, тобто біля 1,9% учасників від загальної їх кількості отримали пенсійні виплати (рис.2). Загальний **обсяг активів**, сформованих пенсійними фондами станом на 30.06.08, становив **480 829,9 тис. грн.**, та 6 місяців 2008 року зріс на 71,3% (рис. 2).

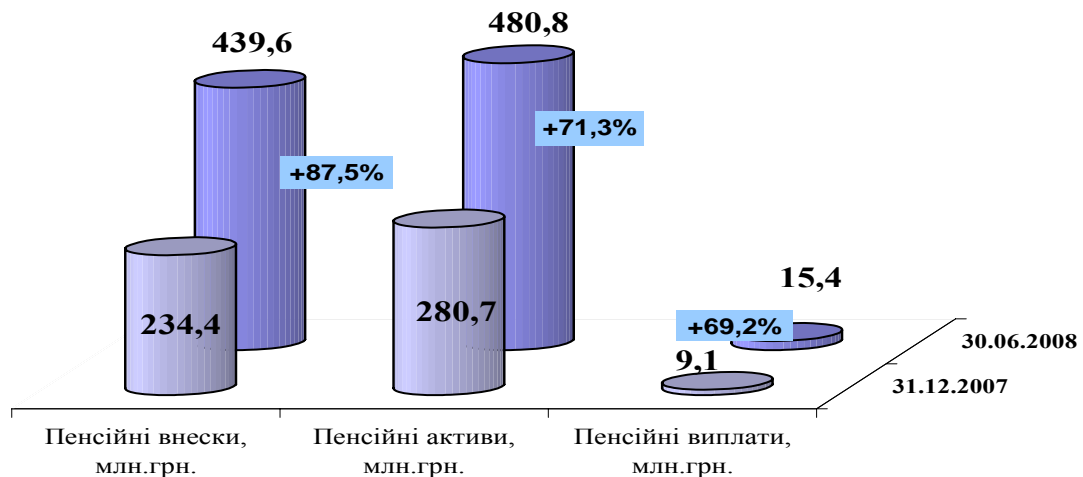

Рис.2. Динаміка основних показників системи НПЗ

За результатами I півріччя 2008 року структура розміщення пенсійних активів за напрямками інвестування суттєво не змінилась у порівнянні з попередніми періодами (рис.3). Як видно з діаграми переважаючими напрямками інвестування пенсійних активів залишаються депозити в банках (55,6% інвестованих активів), акції (16,2%) та облігації (20,4%) підприємств, які є резидентами України.

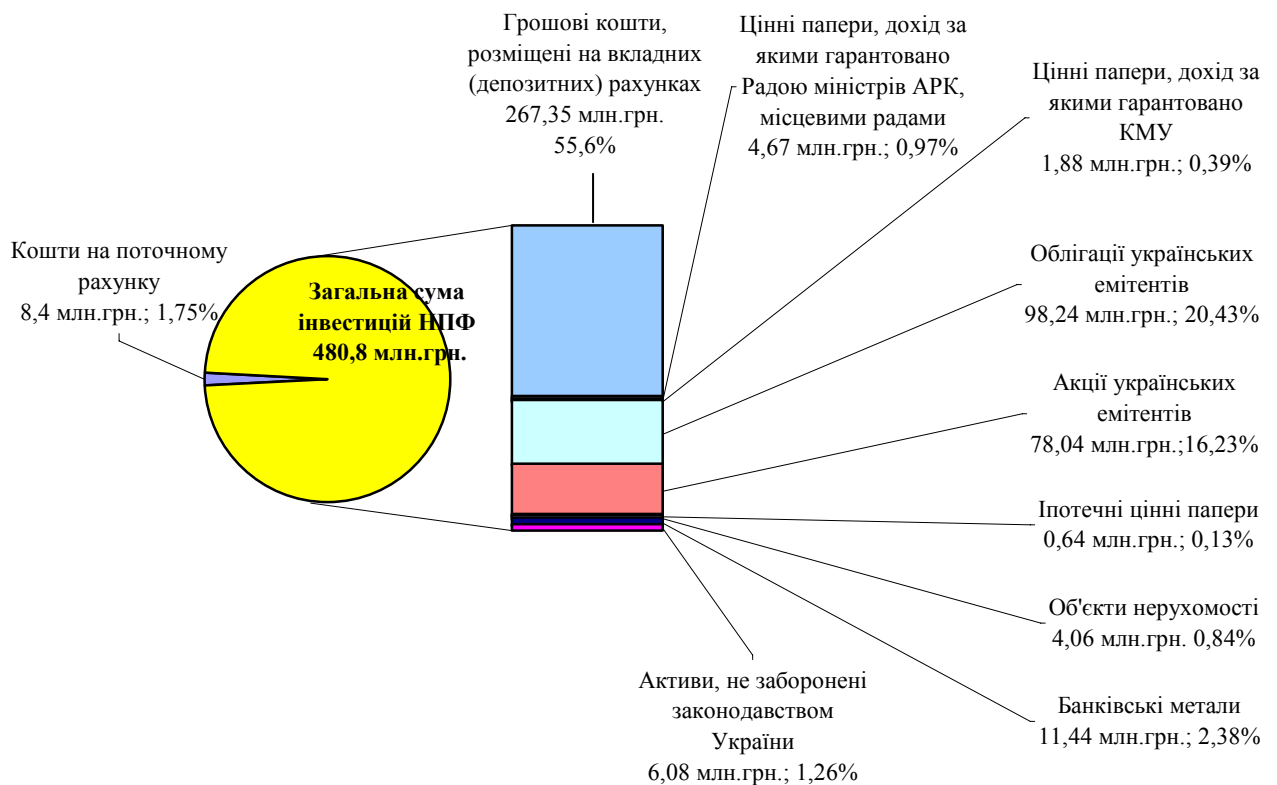

Рис.3. Структура інвестованих на 30.06.08 пенсійних активів

Суттєвим фактором, що впливає на розмір інвестиційного доходу є також те, що розмір залучених пенсійних внесків є незначним для забезпечення можливості здійснення диверсифікації пенсійних активів у доходні фінансові інструменти. Крім того, такий інструмент, як державні цінні папери, цінні папери місцевих рад, як основні інструменти вкладення пенсійних коштів, не має широкого попиту серед управляючих компаній у зв'язку з низьким рівнем доходності.

На кінець I півріччя 2008 року витрати, відшкодовані за рахунок активів пенсійного фонду, склали 22 760,2 тис. грн., або 4,7% загальної суми активів пенсійних фондів. Основна частина витрат, що відшкодовується за рахунок пенсійних активів, припадає на оплату послуг адміністратора (11 605,02 тис. грн., або 46,8% від загальної суми витрат), включаючи оплату рекламних та агентських послуг, пов'язаних із функціонуванням пенсійного фонду, та витрат на оприлюднення інформації про його діяльність.

Основні показники діяльності недержавних пенсійних фондів свідчать про поступове збільшення уваги до них з боку роботодавців та населення і дотримання лімітів витрат на їх обслуговування, що забезпечує подальший розвиток накопичуваної системи пенсійного забезпечення в Україні.